

Senior pluss jobb = VinnVinn:

Stadig flere vil jobbe lenger

Senter for seniorpolitikk (SSP) lanserte en ny kampanje rett før sommeren. De skal ha flere seniorer i aktivitet i arbeidslivet, og vil at de skal jobbe lenger. Basta.

I gjennomsnitt svarer norske arbeidstakere nå at de kan tenke seg å gå av med pensjon når de er 64 år. Høsten 2007 svarte arbeidstakerne at de kunne tenke seg å jobbe til de ble 63 år, og høsten 2006 til de var 62. Arbeidstakere som er over 60 år, sier nå at de ønsker å jobbe til de er 66 år.

Våren 2008 svarer 52 prosent av arbeidstakerne at de kan tenke seg å jobbe også etter at de har rett til pensjon, mot 45 prosent i november 2007. Hele 76 prosent av arbeidstakerne over 60 år svarer at de kan tenke seg dette.

Nye tall fra NAV viser at Norge vil ha 120 000 færre arbeidstakere i 2030 enn vi har i dag. Samtidig øker aldersgruppen 62–67 år fra 220 000 i dag til 330 000 i 2030.

– Det er bare arbeidsgivere som tar

seniorpolitikk på alvor som vil få nok arbeidskraft i fremtiden, sier direktør Åsmund Lunde i SSP, og fortsetter:

– Tallene fra undersøkelsen viser at vi jobber i medvind. Det er sjelden man ser så store utslag på holdningsendring i løpet av en såpass kort periode. AFP-debatten har helt klart bidratt til en bevisstgjøring. Livet er mer enn å spille golf. Stadig flere arbeidsgivere ser dessuten seniorene som viktige ressurspersoner, og seniorene på sin side opplever dermed at det er meningsfullt å jobbe litt lenger, sier Lunde.

SSP lanserer kampanjen VinnVinn for å få seniorene til å stå lenger i jobb. Blant virkemidlene er et nytt webbasert verktøy for arbeidsgivere, arbeidstakere og tillitsvalgte. I tillegg lanserer SSP et nytt og mer positivt ladet seniorpolitisk språk.

En ny tone

Det skal lite til, ofte bare ett enkelt ord, før et utsagn får en helt annen tone, og dermed betydning. Når er man gammel? Er et gammelt menneske eldre enn en eldre person? Er du eldre som pensjonist enn som pensjonert? Hvis du er senior, hvor gammel er du da? Er du yngre hvis du er seniormedarbeider enn hvis du er senior?

Det er ikke sikkert at disse spørsmålene har noe svar, særlig ikke når det kryr av 27-årige seniorrådgivere. Grammatikken hjelper oss ikke. Vi må finne den riktige tonen, sier Per Egil Hegge, i innledningen til heftet «Nytt språk, ny tone» utgitt av SSP i forbindelse med kampanjen.

– Jeg har jobbet med seniorpolitikk i 20 år, sier Lunde. Like lenge har jeg forundret meg over språket mange tar i bruk når de omtaler eldre arbeidstakere: Slitne. Over middagshøyden. Gått ut på dato. Ord som blir selvpoppfyllende profetier raskere enn du aner. Det er ikke sikkert det alltid er vondt

ment. Men språk skaper assosiasjoner. Språk skaper holdninger, språk er makt. Derfor trenger vi et nytt seniorpolitisk språk, en ny tone.

– Sannheten er at seniorer er like gode arbeidstakere som alle andre grupper. Vitale. Kraftfulle. Kloke. Bedre på noe, kanskje ikke like gode på andre ting. Men alt i alt – like gode! I forbindelse med kampanjen VinnVinn ønsker vi i SSP å inspirere. Derfor har vi laget dette lille heftet. Kanskje vår ordbruk gir andre assosiasjoner til seniorer enn dem du hadde? I så fall har vi oppnådd det vi ønsker. En ny seniorpolitisk tone som bidrar til det vi alle vil – å få arbeidstakerne til å jobbe lenger. Ikke fordi de må, men fordi de vil!

I tillegg til Vital og Klok består ord-boken til SSP av Attraktiv, God gammel årgang, Verdiskaping, Erfaring, Mentor, Fleksibilitet og God helse – pluss Ny vår, Nettverk og Det gode liv.

For å ta det siste først: Det gode liv er å bruke seg selv og utnytte sine ressurser, står det. Og videre: Det er ingenting galt med hytta eller med å spille golf i Spania. Men kanskje ikke hele tiden? De fleste mennesker er opptatt av balanse i livet. Balanse mellom utfordringer og ro. Mellom jobb og fritid. Pass på at balansen ikke blir til ubalanse. Du finner nemlig det gode liv på jobben – også!

I et turbulent arbeidsmarked, med kamp om arbeidskraften, er seniorer i ferd med å bli blant de mest attraktive arbeidstakerne i Norge. Hvorfor? Jo, fordi seniorene mer opptatt av å være lojale og gjøre en god jobb, enn av å lese stillingsannonser. SSP tror det er på tide å la begrepet «gått ut på dato» gjøre nettopp det. Hvorfor pensjonerer vi ikke heller ordet «aldersgrense»?

Vi blir alle eldre. Men heldigvis er ikke aldring det samme som å bli utdatter. God, gammel årgang er nemlig

VinnVinn-kampanjen har som mål å få seniorarbeiderne til å jobbe lenger.

---

ofte det stikk motsatte – kvalitet av ypperste klasse! Kanskje er det ikke så dumt å sammenligne gode mennesker med god vin? Som noe som blir bedre og bedre med alderen?

Det er et faktum at eldre arbeidstakere gjennom sin erfaring og klokskap skaper minst like store verdier som andre arbeidstakergrupper. Så hvorfor i all verden har vi da så lett for å snakke om eldre arbeidstakers restarbeidsevne? Blir du motivert av å høre at du skal bruke de siste fem årene i arbeidslivet til å utnytte restarbeidsevnen? Tenkte vi det ikke: Du vil heller være med på å skape verdier for samfunnet.

Vi er alle enige i at eldre arbeidstakere har erfaring. Men erfaring er ikke bare et ord. Det er noe som kan omsettes. Erfaring dreier seg om å holde holdet kaldt i vanskelige situasjoner. Og om å håndtere kriser på en god måte. Kloke arbeidsgivere forstår dette. De skjønner at mennesker ikke er slitne fordi de er 60. Det man blir sliten av, er å ikke få utnyttet sine evner og sin erfaring.

På noen områder skiller seniorer seg fra yngre arbeidstakere. De er for eksempel ikke like opptatt av å klatre oppover i stillingshierarkiet – eller å gjøre karriere, som noen kaller denne øvelsen. Så hvorfor ikke utnytte det? Den som får en erfaren senior som mentor i sin egen karriereutvikling, er heldig. Og det er virksomheten også.

I arbeidslivet er nettverk alfa og omega. Ofte er det de eldste arbeidstakerne som har det beste og viktigste nettverket i virksomheten. Det er ikke akkurat noe du erstatter over natten

hvis seniorene skulle bestemme seg for å forlate skuta. Mer enn én virksomhet har fått svi kraftig for manglende nettverkstenking i forbindelse med nedbemmanningsprosesser der man har tilbudt alle seniorer førtidspensjonering.

Fleksibilitet er et honnørord. Tilrettelegging er det ikke. Mange snakker om at vi må tilrettelegge for seniorene i arbeidslivet. Det er nok godt ment. Men tilrettelegging har med funksjonsevne å gjøre, ikke alder. Dagens seniorer etterspør ikke tilrettelegging. De etterspør fleksibilitet. Det er derfor fleksible arbeidsgivere er populære hos seniorene. De har nemlig forstått seniorenens ønsker og behov.

Eldre arbeidstakere er ikke mer syke enn andre arbeidstakere. Folkehelsen blir stadig bedre og vi lever lenger enn før. For hvert tiende år øker levealderen med ett. En 60-åring har i gjennomsnitt mer enn 20 år igjen av livet. Og er yngre og friskere enn noen gang før.

Vi kan alle gå lei av jobben. Og det er ingenting som sier at du må gjøre det samme i hele yrkeskarrieren. Erfaring viser at det aldri er for sent for en ny karriere. Amerikanerne kaller det Indian summer. I Norge kaller vi det for ny vår. Det er vel ikke det verste du kan oppleve?

Er det noen som tør å pensjonere seg nå, eller å tilby en senior en slutt-pakke? Sjekk www.vinnvinn.org først i hvert fall.

Ellen Beate Dyvi